

Міністерство культури України

*Державний науково-методичний центр
змісту культурно-мистецької освіти*

«СХВАЛЕНО»

Науково-методичною радою
Державного науково-методичного центру
змісту культурно-мистецької освіти
Протокол № 4
від «20» грудня 2019 р.

**Типова навчальна програма з навчальної дисципліни
«ПОСТАНОВКА КОНЦЕРТНИХ НОМЕРІВ»
елементарного підрівня
початкової мистецької освіти**

Київ 2019

Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «Постановка концертних номерів» елементарного підрівня початкової мистецької освіти. Київ, 2019. 15 с.

Укладачі:

Н. В. Бурих – викладач хореографічних дисциплін КПНЗ «Школа мистецтв естетичного виховання м. Щастя Новоайдарського району Луганської області», спеціаліст вищої категорії, старший викладач;

І. О. Мірошник – завідувач хореографічним відділом, викладач хореографічних дисциплін Ніжинської дитячої хореографічної школи, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;

А. С. Ревицька – завідувач хореографічного відділення, викладач хореографічних дисциплін Дитячої школи мистецтв № 6 ім. Г. Л. Жуковського м. Києва, спеціаліст вищої категорії, старший викладач;

Г. А. Смоленцева – викладач хореографічних дисциплін Вінницької дитячої музичної школи № 2, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист; головний спеціаліст з питань роботи навчальних закладів та розвитку професійного мистецтва управління культури і мистецтв Вінницької обласної державної адміністрації;

С. М. Трускалова – методист вищої категорії наукового підрозділу – відділу формування і моніторингу змісту та якості культурно-мистецької освіти Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти; викладач хореографічних дисциплін коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв, спеціаліст вищої категорії;

Т. Ю. Шухардіна – директор, викладач хореографічних дисциплін КПНЗ «Школа мистецтв естетичного виховання м. Щастя Новоайдарського району Луганської області», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Рецензенти:

І. В. Гордійчук – викладач хореографічних дисциплін Київської дитячої школи мистецтв № 2 ім. М. І. Вериківського, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист; балетмейстер та художній керівник ансамблю класичного танцю «Ярославна», заслужена артистка України, лауреат премії ім. В. Писарєва;

В. В. Дольчук – викладач хореографічних дисциплін Святопетрівської дитячої школи мистецтв, художній керівник зразкового художнього колективу ансамбль народного танцю «Барвінок», начальник творчого відділу Національної хореографічної спілки України, заслужений працівник культури України, відмінник освіти України;

О. П. Копильчак – викладач хореографічних дисциплін, голова (завідувач) циклової комісії хореографічних дисциплін КЗОР «Львівського коледжу культури і мистецтв», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, член Національної хореографічної спілки України.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. Мета та завдання нормативного змісту типової навчальної програми з навчальної дисципліни «Постановка концертних номерів»	4
2. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	5
3. Вимоги до матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу	6
4. Нормативний зміст, обсяг навчальної дисципліни та результати навчання	7
5. Форми та засоби поточного і підсумкового контролю	11
6. Критерії оцінювання рівня досягнення результатів навчання	13
7. Список рекомендованої літератури	14

ВСТУП

Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «**Постановка концертних номерів**» (далі – типова навчальна програма) – містить загальний нормативний зміст, обсяг та результати навчання учнів початкової мистецької освіти елементарного підрівня хореографічного спрямування.

Типова навчальна програма встановлює мету, завдання навчальної дисципліни відповідно до ключових компетентностей, рекомендовані форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, методи навчання, форми і засоби поточного та підсумкового контролю, рекомендації щодо його проведення, а також критерії оцінювання рівня досягнень результатів навчання.

Опанування нормативного змісту типової навчальної програми дає можливість здобувачам освіти застосовувати набуті в процесі навчання компетентності, визначені освітньою програмою з хореографічного мистецтва, у своєму повсякденному житті, а також продовжити навчання на наступному підрівні початкової мистецької освіти за фахом або спорідненим видом мистецтва.

Типова навчальна програма орієнтована на здобуття початкової хореографічної освіти елементарного підрівня в мистецьких школах (хореографічних школах або хореографічних відділеннях мистецьких шкіл) здобувачами освіти (учнями), а також може бути використана іншими суб'єктами освітньої діяльності, які реалізують програми позашкільної освіти за мистецьким напрямом.

Нормативний зміст типової навчальної програми розрахований на дітей, які розпочинають навчання в 6-7 років (перший клас початкової школи), а також може бути реалізований у навчанні осіб старшого віку, які не мають початкових компетентностей, формування яких передбачене цією типовою навчальною програмою. У разі навчання осіб, старших за 6-7 років, кількість років навчання для опанування змісту типової навчальної програми може скорочуватись з урахуванням психофізичного розвитку учня/учениці, його можливостей, темпу опанування ним/нею нормативного змісту для досягнення результатів

навчання, передбачених для четвертого року здобуття освіти на елементарному підрівні. У цьому випадку виклад передбаченого матеріалу ущільнюється шляхом відведення меншої кількості годин на той чи інший модуль.

Концертний виступ – це один з найважливіших елементів навчання хореографічному мистецтву, що пов'язаний з умінням реалізувати свої творчі наміри на публіці. На етапі навчання в мистецькій школі закладаються основи виконавської діяльності.

Типова навчальна програма є основою для розроблення викладачем *робочої навчальної програми* з дисципліни «Постановка концертних номерів», в якій конкретизується: тематика, послідовність викладу навчального матеріалу, заходи поточного контролю та обсяг годин на опанування учнем/ученицею змісту модулів відповідно до їх здібностей та можливостей.

1. Мета та завдання нормативного змісту типової навчальної програми з навчальної дисципліни «Постановка концертних номерів»

Мета опанування нормативного змісту типової навчальної програми – формування естетичного ставлення до хореографічного мистецтва, підвищення виконавської готовності учня/учениці до публічного виступу через систематизацію танцювальних форм та лексики різних видів хореографічного мистецтва з належним ступенем емоційної, художньої та пластичної виразності.

Реалізація змісту навчання, визначеного типовою навчальною програмою, передбачає виконання таких **завдань**:

у когнітивній (пізнавальній) сфері – формування знань про види та жанри хореографії; вміння застосовувати в танцювальній постановці основні рухи та комбінації, що вивчені на уроках з дисципліни «Танець»;

у ціннісно-мотиваційній сфері – реалізація бажання продемонструвати опановані виразні засоби хореографічного мистецтва в танцювальній постановці під час виступу; вміння працювати і взаємодіяти в колективі; усвідомлення національних традицій та обрядів;

у емоційній сфері – розвиток естетичних почуттів, смаків, виховання емоційно-вольових засад особистості, позитивних якостей характеру; розвиток вміння співпереживати та перевтілюватися в заданий викладачем художній образ;

у психомоторній сфері – формування здатності учня/учениці до концентрації уваги; розвиток зорової, слухової, механічної пам'яті; досягнення точності виконання хореографічної постановки.

Зміст типової навчальної програми спрямований на:

формування початкових хореографічних виконавських навичок;

виконання танцювальних елементів та їх образно-комбінованих форм з урахуванням віку; із відповідною емоційністю, точністю, музикальністю та пластичною виразністю;

вміння передати образно-виразні танцювальні рухи в танцювальній комбінації, етюді або хореографічній постановці під час розкриття художнього змісту;

розвиток фантазії, природної артистичності, художнього смаку;
усвідомлення необхідності безпеки на сценічному майданчику;
дотримання сценічної культури (сценічний етикет);
формування навичок концертного виступу: вміння відчувати партнера (тактильний та емоційний контакт), сценічний майданчик та глядача;
здобуття досвіду колективної творчої діяльності для створення єдиного сценічного образу та технічні показники (синхронність, дотримання малюнків постановки, інтервалів тощо).

2. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

Типова навчальна програма «Постановка концертних номерів» розроблена з урахуванням логічної послідовності нормативного змісту, обсягу та результатів навчання типової навчальної програми з дисципліни «Танець».

Освітній процес у межах типової навчальної програми здійснюється у формі навчальних занять, заходів поточного та підсумкового контролю.

Основною рекомендованою формою організації освітнього процесу в межах типової навчальної програми є *груповий урок*, наповнюваність груп для досягнення очікуваного результату складає від 2 до 12 осіб. У разі потреби зведених репетицій кількісний склад виконавців визначається задумом хореографічного твору (номера).

Тривалість одного безперервного заняття учнів 6-7 років становить 35 хвилин, у подальшому – 45 хвилин.

Під час проведення навчальних занять викладач застосовує такі педагогічні методи та прийоми:

мовний (пояснення, бесіда, словесний коментар викладача під час виконання рухів);

наочний (показ, демонстрування емоційно-мімічних навичок, спостереження);

практичний (ігровий прийом, змагання/перепляс, повторності рухів, фіксація окремих етапів хореографічних рухів);

психолого-педагогічний (педагогічне спостереження, індивідуальний, диференційований підхід до кожного учня, контрастне чергування психофізичних навантажень, оцінювання виконання танцювальних комбінацій, етюдів та постанов).

Іншими формами організації освітнього процесу є: екскурсії, віртуальні подорожі, перегляди вистав, виставок, відвідування концертів, зокрема видатних виконавців, квести, які педагогічний працівник організує у межах уроку або в позаурочний час. Вибір форм і методів навчання викладач визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у типовій навчальній програмі.

Типова навчальна програма розрахована на 35 навчальних тижнів на рік. Зазначений у типовій навчальній програмі розподіл годин між навчальними

модулями є орієнтовним. У разі потреби і, виходячи з наявного матеріально-технічного забезпечення, викладач може самотійно змінювати обсяг годин, передбачених на вивчення окремих навчальних модулів, зокрема самотійно формувати змістове наповнення, змінювати порядок вивчення навчальних модулів.

Під час реалізації типової навчальної програми будь-яка викладацька спільнота закладу чи авторський колектив (самотійно або об'єднавшись) можуть запропонувати власні педагогічні рішення, спираючись на принципи свободи творчості, створити навчальні програми навчальних дисциплін або курсів на основі типової навчальної програми, внести доповнення до мінімального обсягу навчального матеріалу або змінити порядок його втілення у життя.

Типовою навчальною програмою також щорічно передбачені до 6 резервних годин, які використовуються викладачем для реалізації індивідуального підходу та забезпечення кожного учня/учениці можливістю опанувати нормативний зміст навчальної дисципліни в індивідуальному темпі. Відвідування екскурсій, вистав, виставок, концертів, та інших мистецьких заходів також може відбуватися за рахунок резервних годин.

3. Вимоги до матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу

Для результативного проведення уроків із навчальної дисципліни «Підготовка концертних номерів» в освітньому закладі необхідно дотримуватися відповідних вимог до матеріально-технічного забезпечення:

зала для уроків хореографії має бути добре освітленою, легко провітрюваною, просторою, з відповідним покриттям підлоги;

дзеркала (за їхньою допомогою кожен учасник під час заняття має можливість перевіряти правильність виконання рухів та дотримання вимог викладача);

репетиційна форма: для дівчат – спортивні купальники та трико, поверх яких одягається спідничка-кльош або хітон; для хлопців – футболка з короткими рукавами, шорти або трико; одяг для учасників повинен бути зручним (таким, що не заважає рухатись);

спеціальне взуття для занять класичним танцем (балетне взуття) і народно-сценічним танцем (туфлі або чоботи на шкіряній підшві); підбори у дівчат не повинні перевищувати 1,5-2,0 см.

Важливим компонентом хореографічного мистецтва є музичний супровід, що повинен відповідати змісту навчальних завдань. Обов'язковою умовою є наявність у хореографічній залі музичних інструментів (фортепіано, баян тощо) та технічних засобів для відтворення аудіозапису. Музичне оформлення занять необхідно добирати з урахуванням вікових особливостей дітей.

4. Нормативний зміст, обсяг навчальної дисципліни та результати навчання

Після опанування нормативного змісту навчальної дисципліни, учень/учениця набуває визначені освітньою програмою з хореографічного мистецтва компетентності та демонструє такі результати навчання:

- дотримується правил безпечної поведінки в танцювальній залі або на сценічному майданчику під час роботи над концертним номером;
- розрізняє характерні риси різних видів хореографічного мистецтва;
- демонструє вміння орієнтуватися на сценічному майданчику;
- відтворює вивчений танцювальний репертуар під час публічного виступу;
- вміє емоційно відтворювати прості образи, застосовуючи уяву і фантазію;
- розрізняє засоби виразності хореографії (рух, міміка, жест, музика, костюм, декорація тощо);
- вміє емоційно пережити ігрову ситуацію і проявляє артистизм в танцювальних номерах;
- називає жанри вивчених народних танців;
- володіє сценічною культурою (знає правила поведінки під час публічного виступу);
- застосовує набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданню хореографічного твору.
- володіє навичками колективної взаємодії (почуття ансамблю);
- розуміє свою роль в досягненні спільного результату під час постановки етюду, танцювальної композиції та концертного номеру.

Розподіл змісту типової навчальної програми за модулями

І рік навчання			
Модуль	Зміст	Середня кількість годин	Результати навчання
Модуль 1. Розвиток емоційних, акторських здібностей та уяви засобами музично-рухової гри-забави з використанням перебудови малюнку.	Техніка безпеки, правила поведінки і обладнання танцювальної зали. Створення танцювальних комбінацій з використанням простих малюнків (коло, лінії, шеренги). Побутові рухи, що імітують кроки, рухи звірів і птахів у відповідному музичному супроводі. Побутові рухи, що імітують явища природи у відповідному музичному супроводі.	15	Виконує різноманітні побутово-рухові танцювальні завдання у відповідному музичному супроводі. Відтворює танцювальні комбінації, запропоновані викладачем, з використанням простих малюнків (коло, шеренги, лінії). Вміє відтворити нескладну танцювальну композицію, в якій поєднує образні, емоційні, рухові, просторово-

	Створення дієво-танцювальної картинки, що має тематичну основу (за вибором викладача) і поєднує образні, комунікативні, музично-рухові, просторово-орієнтовані компоненти. (наприклад, дія курчат на пташиному подвір'ї; ведмідь, який збирає малину; осінній листопад тощо).		орієнтовні компоненти, відповідно до завдання викладача.
Модуль 2. Постановка етюду або танцювальної композиції, створеної на основі рухів гуцульського танцю з відображенням заданого викладачем образу (або за тематикою, обраною викладачем).	Ознайомлення з технікою безпеки та правилами поведінки на сценічному майданчику. Основні положення рук у гуцульському танці: хлопчика; дівчинки; у парі. Відпрацювання танцювальних кроків і бігів на основі гуцульського танцю під час постановки етюду або номеру. Малюнок: перебудова легким бігом з одного простого малюнку в інший. Вивчення рухів гуцульського танцю з урахуванням вікових можливостей. Складання танцювальних комбінацій на основі вивчених рухів.	18	Знає та виконує правила техніки безпеки та поведінки на сценічному майданчику. Вміє виконувати комбінації в заданому темпі у відповідності до музично-ритмічного матеріалу та слідкувати за правильністю виконання. Вміє організувати себе для публічного виступу. Орієнтується в заданому малюнку в сценічному просторі.
<i>Резервні години</i>		2	
<i>Загальна кількість годин</i>		35	
II рік навчання			
Модуль 3. Танцювальна композиція на основі рухів танцю «Полька» (або за тематикою, обраною викладачем).	Положення рук танцю «Полька»: у хлопчика, у дівчинки, у парі. Вивчення танцювальних кроків танцю «Полька»: боковий галоп; pas польки; підскоки (виконуються в парі) тощо. Вивчення танцювальних рухів: потрійний притуп, зіскок з присіданням, потрійний зіскок тощо. Малюнок: перебудова	15	Демонструє володіння вивченим матеріалом. Знає основні рухи та положення рук у танці «Полька». Володіє навичками взаємодії в парі та колективі. Відтворює чітке музично-ритмічне виконання танцювальної композиції.

	<p>галопом з кола на діагональ, з кола в лінію, виконується парами та навпаки.</p> <p>Малюнок: «струмочок», «зірочка», «криж» (хрест) та інші.</p> <p>Вивчення танцювальних комбінацій на основі танцювальних рухів танцю «Полька» або за вибором викладача.</p>		
<p>Модуль 4. Постановка танцювальної композиції на основі казкових образів (або за тематикою, обраною викладачем).</p>	<p>Вивчення рухів, що характеризують казкових героїв.</p> <p>Адаптація побутових рухів у танцювальну форму.</p> <p>Вивчення танцювальних рухів та комбінацій даної постановки.</p> <p>Малюнок танцю відповідно до образного/сюжетного задуму, координація/орієнтація у складно-створеному малюнку.</p> <p>Робота над елементами акторської майстерності та образно-мімічною виразністю.</p> <p>Постановка танцювальної композиції на основі казкових творів або за вибором викладача.</p>	18	<p>Відтворює побутові рухи, що характеризують заданий образ казкових героїв.</p> <p>Вміє артистично та емоційно передати образ заданого героя в танцювальному номері через міміку, жести, пластичність тощо.</p> <p>Володіє просторовою (орієнтацією) координацією в складно-створеному малюнку.</p> <p>Демонструє відповідний рівень взаємодії із іншими учасниками номера/постановки.</p>
Резервні години		2	
Загальна кількість годин		35	
III рік навчання			
<p>Модуль 5. Постановка танцювальної композиції, що відображає традиційні народні свята України та/або народів світу (або за тематикою, обраною викладачем).</p>	<p>Ознайомлення із тематикою обраного народного свята та особливостями/традиціями святкування.</p> <p>Ознайомлення з танцювальними кроками: крок з носка; перемінний крок; різновиди доріжок (проста, плетена) та інші.</p> <p>Вивчення танцювальної лексики відповідної композиції.</p> <p>Вивчення малюнку</p>	15	<p>Знає та розуміє тематику обраного народного свята.</p> <p>Вміє поєднати в заданій танцювальній композиції танцювальні рухи з музикою та/або співом.</p> <p>Відтворює характерні танцювальні малюнки вивчених народних свят.</p> <p>Має уявлення про пісенно-танцювальний жанр.</p> <p>Має відчуття музичної побудови пісенного матеріалу.</p>

	танцювальної композиції. Ознайомлення з музично-поетичним змістом пісні або хороводного сюжету. Робота над виразністю рухів, що відображені в музиці або співі. Постановка танцювальної композиції за тематикою традиційного народного свята України або світу.		Демонструє вивчену танцювальну композицію.
Модуль 6. Постановка танцювальної композиції з елементами дитячої гри та використанням реквізиту (зокрема умовного) або за тематикою, обраною викладачем.	Ознайомлення з правилами обраної дитячої гри. Робота з реквізитом; використання реквізиту за темою постановки. Вивчення танцювальних рухів та комбінацій відповідної композиції. Малюнок танцю: координація в складно-створеному малюнку. Робота над виразністю художнього образу. Постановка танцювальної композиції.	18	Знає правила обраної дитячої гри. Вміє використовувати обраний реквізит за темою постановки. Вміє орієнтуватися в музичному темпі та координувати рухи під нього в складно-створеному малюнку. Володіє прийомами поєднання міміки, побутових та танцювальних рухів. Демонструє набуті виконавські навички під час постановки танцювальної композиції.
Резервні години		2	
Загальна кількість годин		35	
IV рік навчання			
Модуль 7. Постановка українського народного танцю (за вибором викладача) з використанням віртуозної техніки (відповідно до вікових особливостей учнів) або за іншою тематикою, обраною викладачем.	Вивчення основних рухів обраного українського народного танцю. Адаптація вивчених рухів для застосування їх у колективному виконанні. Виконання рухів у парі: просування по сценічному майданчику. Вивчення дівчачих та хлопчачих танцювальних комбінацій, що включають різновиди віртуозної техніки з урахуванням вікових особливостей учнів. Робота над манерою та характером виконання рухів обраної постановки. Постановка танцювального	15	Демонструє виконання лексики українського танцю. Розрізняє та відтворює пластику, характерну для хлопчиків та дівчат в українському танці. Вміє працювати у парі, виконує рухи та кроки у взаємодії із партнером. Демонструє виконання елементарних віртуозних рухів з урахуванням вікових особливостей учнів. Вміє відтворити в рухах характер української музики. Демонструє набуті виконавські навички під

	концертного номеру з використанням віртуозної техніки.		час постановки танцювального концертного номера з використанням віртуозної техніки.
Модуль 8. Постановка сюжетного танцю (за видами хореографії), що враховує дитячу тематику: казкову, мультиплікаційну, книжкових і побутових сюжетів, дитячих стосунків або за іншою тематикою, обраною викладачем.	Ознайомлення з сюжетом танцю. Вивчення образних та побутових рухів діючих осіб постановки. Вивчення танцювальної лексики та танцювальних комбінацій обраної постановки. Вивчення малюнку танцю відповідно до сюжету танцювальної постановки. Робота над образно-емоційною виразністю через міміку, пози, жести в умовах, заданих викладачем. Набуття елементарних навичок акторської майстерності під час роботи над сюжетним танцем.	18	Знає поняття «сюжет». Розуміє сюжетну лінію та вміє відтворити її в запропонованій танцювальній постановці. Демонструє втілення акторських навичок під час виконання танцювальної постановки. Передає емоційний стан, заданий сюжетом. Відтворює сюжет танцю через взаємодію із партнером та/або колективом.
Резервні години		2	
Загальна кількість годин		35	

5. Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються на основі систематичного відстеження їхнього індивідуального розвитку в процесі навчання. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного учня/учениці в навчанні.

Поточний контроль досягнень учнів передбачає відстеження результатів навчання, їх особистісного розвитку, опанування ними компетентностей типової навчальної програми та дозволяє вибудовувати індивідуальну освітню траєкторію.

Інші компоненти поточного контролю – конкретний аналіз труднощів, що постали перед учнем/ученицею, і допущених ним/нею помилок та конкретні вказівки про те, як покращити досягнутий результат. На першому році навчання досягнуті результати не є предметом розгляду, але їх аналіз стає актуальним на подальших навчальних етапах елементарного підрівня.

Поточний контроль досягнення учнем/ученицею результатів навчання здійснюється переважно у формі:

- публічного виступу;
- клас-концерту;

концертних заходів.

На першому році навчання контрольні заходи проводяться наприкінці навчального року; на другому році навчання – двічі на рік. На всіх роках навчання застосовується **вербальне оцінювання** результатів; на третьому-четвертому роках навчання контрольні заходи проходять у **формі заліку (концертного виступу)** із визначенням **«зараховано / не зараховано»**.

Підсумковий контроль здійснюється на четвертому році навчання за типовою навчальною програмою у формі публічного виступу, де відбувається оцінювання досягнутих учнем/ученицею результатів навчання.

Під час підсумкового контролю оцінюються всі компоненти пройденого навчального матеріалу: техніка виконання, точність відтворення танцювальних елементів, виконання концертних номерів з належною емоційністю, ступінь засвоєння віртуозної техніки (трюків) на рівні свого віку із урахуванням індивідуальних можливостей кожного/кожної учня/учениці.

Зміст поточного та підсумкового контролю

Рік навчання	Програмні вимоги	
	1 семестр	2 семестр
1-й рік навчання	-	Відтворює танцювальні комбінації, запропоновані викладачем, з використанням простих малюнків (коло, шеренги, лінії). Вміє відтворити нескладну танцювальну композицію, в якій поєднує образні, емоційні, рухові, просторово-орієнтовні компоненти, відповідно до завдання викладача. Вміє виконувати комбінації в заданому темпі відповідно до музично-ритмічного матеріалу та слідкувати за правильністю виконання. Орієнтується в заданому малюнку в сценічному просторі. Виконує етюди на основі рухів гуцульського танцю.
2-й рік навчання	Знає основні рухи та положення рук в танці «Полька». Відтворює чітко музично-ритмічне виконання танцювальної композиції. Виконує танцювальну композицію на основі рухів танцю «Полька».	Виконує танцювальну композицію на основі казкових образів. Володіє координацією в складно-створеному малюнку. Вміє емоційно передати образ заданого героя в танцювальному номері.

3-й рік навчання	Виконує хореографічну постановку, яка відображає традиційні народні свята України або світу. Поєднує танцювальні рухи зі співом танцювальної композиції. Демонструє характерні малюнки.	Вміє користуватися реквізитом. Демонструє емоційну виразність у хореографічному творі. Виконує танцювальну постановку з елементами дитячої гри та використовує реквізит.
4-й рік навчання	Виконує український народний танець з використанням віртуозної техніки. Демонструє виконання українського танцю, характерну пластику дівочих чи хлопчачих рухів, елементарну віртуозну техніку.	Виконує сюжетний танець. Демонструє володіння акторською виразністю. Передає емоційний стан заданий сюжетом.

6. Критерії оцінювання рівня досягнення результатів навчання

Механізм оцінювання має спиратися на актуальні тенденції сучасної педагогіки, зокрема на особистісно орієнтований підхід до учнів для виховання в них цілеспрямованості, бажання подолати труднощі та досягти певних успіхів у набутті компетентностей (знань, умінь та навичок, розуміння, ставлення).

Навчальні досягнення учня/учениці *першого-четвертого років навчання* підлягають **вербальному оцінюванню** за чотирма рівнями:

Початковий – «потребує подальшого вдосконалення».

Середній – «досягає результату за допомогою викладача».

Достатній – «демонструє помітний прогрес».

Високий – «має значні успіхи».

Для здійснення вербального оцінювання рекомендовано використовувати **Свідоцтво досягнень**, яке надає батькам і учню/учениці зрозумілий та структурований зворотний зв'язок про його/її навчальний поступ, набуття компетентностей під час навчального року.

Нижче наведено зразок **«Свідоцтва досягнень з навчальної дисципліни «Підготовка концертних номерів»**, що видається щорічно.

Характеристика особистих досягнень учня/учениці освіти	має значні успіхи	демонструє помітний прогрес	досягає результату з допомогою викладача	потребує подальшого вдосконалення
Виявляє інтерес до навчання.				
Активно, старанно працює на уроці.				
Знає і розуміє термінологію під час уроку				
Розрізняє види та жанри хореографії.				

Вміє застосовувати в танцювальній постановці опановані рухи та комбінації.				
Вміє точно виконувати хореографічну постановку.				
Відтворює прості хореографічні образи, застосовуючи уяву і фантазію.				
Знаходить успішні шляхи вирішення в нестандартних ситуаціях під час практичного показу.				
Виявляє здатність опрацьовувати навчальний матеріал за допомогою викладача.				
Демонструє вміння співпереживати та перевтілюватись у заданий художній образ.				
Вміє концентрувати увагу.				
Співпрацює в колективі з іншими учнями.				
Дотримується правил техніки безпеки під час уроку, гри, відпочинку.				
Піклується про стан власного тіла.				
Доброзичливо ставиться до оточуючих.				

7. Список рекомендованої літератури

1. Бондаренко Л. А. Методика хореографической работы в школе и внешкольных заведениях. Київ : Музична Україна, 1985. 342 с.
2. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ : Музична Україна, 1990. 152 с.
3. Годовський В. М., Арабська В. І. Теорія і методика роботи з дитячим хореографічним колективом : метод. рекоменд., лекції, навч. програма. Рівне : РДГУ, 2000. 76 с.
4. Зайцев Є. В., Колесниченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю : навч. посіб. Київ : Нова книга, 2007. 416 с.
5. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво. Харків : ХДАК, 2008. 224 с.
6. Мартиненко О. В. Методика хореографічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку : навч. посіб. Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2009. 156 с.
7. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Київ : Альтепрес, 2005. 324 с.

8. Шалапа С. В., Корисько Н. М. Методика роботи з хореографічним колективом: підручник для студентів 6.020202 «Хореографія» спеціалізацій «Народна хореографія», «Сучасна хореографія», «Бальна хореографія» Київ : НАКККиМ, 2015. 256 с.

9. Шалапа С. В. Теорія і методика викладання спортивного танцю : підручник. Київ : НАКККиМ, 2015. 396 с.

10. Шевчук А. С. Дитяча хореографія: програма та навчально-методичне забезпечення хореографічної діяльності дітей від 3-7 років : навч.-метод. посіб. Київ : Шкільний світ, 2008. 127 с.

11. Шевчук А. С. Українські музично-хореографічні традиції як засіб музично-рухового розвитку старших дошкільників : моногр. Фастів : Поліфаст, 2005. 330 с.